

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

22 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al trupelor “NKVD” a regiunii Voronej din 08 septembrie 1943, în cauza penală în privința lui

Mardirasevici Boris xxxx

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului Militar al trupelor “NKVD” a regiunii Voronej din 08 septembrie 1943, Mardirasevici Boris a fost condamnat în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, la 10 ani închisoare, cu executarea pedepsei în lagăr de reeducare prin muncă, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, fără confiscarea averii, din motivul lipsei ei.

2. Potrivit sentinței, Mardirasevici Boris a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, în perioada mai - iulie 1943, efectuând serviciul militar în calitate de frizer în unitatea militară nr. 275 a “UVSR”, a făcut agitație antisovietică în prezența camaradului său Bortnicov, cât și în prezența clienților. Astfel, la 10 mai 1943 în prezența plutonierului Nazarenco și a soldatului Polișciuc a calomniat formarea colhozurilor și a puterii sovietice. A lăudat modul de trai în Basarabia până la instalarea puterii sovietice. A făcut agitație antisovietică în prezența lui Bortnicov, Latenco și Pozdneacov, în interesul Germaniei, menționând că armata germană are conducători buni și este bine echipată.

3. Adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, declară recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Mardirasevici Boris.

În susținerea argumentelor formulate, recurentul a invocat că în cadrul judecării cauzei penale în privința lui Mardirasevici Boris, a fost încălcat dreptul condamnatului la apărare, deoarece cauza a fost examinată în lipsa unui apărător, participarea căruia era obligatorie.

Astfel, sentința de condamnare adoptată în privința lui Mardirasevici Boris, constituie o încălcare a drepturilor și libertăților fundamentale stipulate în CEDO, și anume încălcarea dreptului la un proces echitabil, ceea ce potrivit art.6 pct. 44) Cod de procedură penală, reprezintă viciu fundamental care în cadrul procedurii precedente, a afectat hotărârea pronunțată.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, Colegiul penal reține că, prin sentința Tribunalului Militar al trupelor “NKVD” a regiunii Voronej din 08 septembrie 1943, Mardirasevici Boris a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii de „activitate contrarevoluționară”.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Mardirasevici Boris în baza art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia, iar în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, dispune încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul în anulare declarat de adjunctul Procurorului General interimar, Dimitraș Marcel, se casează total sentința Tribunalului Militar al trupelor “NKVD” a regiunii Voronej din 08 septembrie 1943, cu încetarea procesului penal în privința lui *Mardirasevici Boris xxxx*, învinuit pe art.58-10 alin.(2) Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art.3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată, pronunțată la 22 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie